SOTSIAALKINDLUSTUSSÜSTEEMIDE KOORDINEERIMISE HALDUSKOMISJON

OTSUS nr U4,

13. detsember 2011,

määruse (EÜ) nr 883/2004 artikli 65 lõigete 6 ja 7 ning määruse (EÜ) nr 987/2009 artikli 70 kohase tagasimaksmise korra kohta

(EMPs ja EÜ-Šveitsi kokkuleppe raames kohaldatav tekst)

(2012/C 57/04)

SOTSIAALKINDLUSTUSSÜSTEEMIDE KOORDINEERIMISE HALDUSKOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 883/2004 (sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta) artikli 72 punkti a, mille kohaselt halduskomisjon tegeleb kõigi määrusest (EÜ) nr 883/2004 ja määrusest (EÜ) nr 987/2009 tulenevate haldus- ja tõlgenduslüsimustega,

võttes arvesse määruse (EÜ) nr 883/2004 artikli 65 lõikeid 6 ja 7,

võttes arvesse määruse (EÜ) nr 987/2009 artiklit 70,

toimides vastavalt määruse (EÜ) nr 883/2004 artikli 71 lõike 2 teises lõigus sätestatud tingimustele

ning arvestades järgmist:

(1) Määruse (EÜ) nr 883/2004 artiklis 65 on kehtestatud tagasimaksmise kord, mille eesmärk on tagada liikmesriikidevaheline õiglasem finantstasakaal juhtudel, kui töötu isiku elukoht on muus liikmesriigis kui pädev riik. Kõnealuse tagasimaksmise korra kohaselt hüvitatakse lisafinantskoormus elukohajärgsele liikmesriigile, mis maksab töötushüvitist määruse (EÜ) nr 883/2004 artikli 65 lõike 5 punkti a alusel, ilma et ta oleks saanud asjaomaselt isikult sissemakseid tema viimase tegevusperioodi ajal muus liikmesriigis.

(2) Kindlaksmääratud perioodil elukohajärgse liikmesriigi poolt määruse (EÜ) nr 883/2004 artikli 65 lõike 5 punkti a alusel makstud töötushüvitise maksab tagasi riik, mille õigusakte töötu isiku suhtes viimati kohaldati, olenemata sellest, kas kõnealune isik vastab selle riigi õigusaktides sätestatud töötushüvitise saamise tingimustele.

(3) Kuigi määruse (EÜ) nr 883/2004 artikli 65 lõike 6 neljanda lausega on selle artikli lõike 5 punkti b kohane hüvitiste eksportimise periood lubatud maha arvata tagasimakseperioodist, siis muid asjaomase isiku viimase tegevuskoha riigilt töötushüvitise saamise perioode (eelkõige määruse (EÜ) nr 883/2004 artikli 65 lõikes 1 või artikli 65 lõike 2 teises lauses osutatud perioode) maha ei arvata.

(4) Asutuste vahel tagasimaksete tegemist kiirendab ja tõhustab ühiselt heakskiidetud parimate tavade kasutamine.

(5) Menetlemise kord peaks olema läbipaistev ja selle kohta tuleks asutustele anda suunised, et määruse (EÜ) nr 883/2004 artikli 65 lõigete 6 ja 7 ning määruse (EÜ) nr 987/2009 artikli 70 kohast tagasimaksmise korda kohaldataks kõikidest riikides ühtselt ja järjekindlalt,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

I. TAGASIMAKSMISE KORRA ÜLDISED PÕHIMÕTTED

1. Kui asjaomasele isikule on tema elukohajärgse riigi poolt määruse (EÜ) nr 883/2004 (edaspidi „põhimäärus") artikli 65 lõike 5 punkti a alusel makstud töötushüvitist, näevad nimetatud artikli lõiked 6 ja 7 ette, et finantskoormuse peavad omavahel jagama elukohajärgne riik (edaspidi „kreeditorriik") ja riik, mille õigusakte töötu isiku suhtes viimati kohaldati (edaspidi „deebitorriik").

2. Tagasimaksetaotlust ei ole lubatud tagasi lükata sel põhjusel, et deebitorriigi õigusaktide alusel ei oleks asjaomane isik vastanud töötushüvitise saamise tingimustele.

3. Kreeditorriik saab tagasimaksmist taotleda ainult juhul, kui asjaomasel isikul on enne töötuks jäämist olnud deebitorriigis töötamise või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise perioode ning kui selliseid perioode tunnustatakse deebitorriigi poolt töötushüvitise saamise eesmärgil.

II. **TAGASIMAKSEPERIOODI KINDLAKSMÄÄRAMINE**

1. Põhimääruse artikli 65 lõigetes 6 ja 7 osutatud kas 3- või 5-kuuline periood, mille kohta saab tagasimaksmist taotleda (edaspidi „tagasimakseperiood"), algab esimesel päeval, mille eest töötushüvitist tuleb tegelikult maksma hakata. Tagasimakseperiood lõpeb siis, kui saab läbi põhimääruse artikli 65 lõigetes 6 ja 7 sätestatud tähtaeg (3 või 5 kuud), olenemata sellest, kas kreeditorriigi õigusaktide kohaselt on kõnealusel perioodil hüvitise saamise õigust või hüvitise väljamaksmist piiratud või on see peatatud või tühistatud.

2. Uue tagasimaksetaotluse saab esitada üksnes siis, kui asjaomane isik vastab kooskõlas põhimääruse artikli 65 lõike 5 punktiga a kreeditorriigi õigusaktides sätestatud tingimustele, mis annavad talle uue õiguse saada hüvitist, kui kõnealune õigus ei ole jätk varasemale otsusele töötushüvitise määramise kohta.

3. Olenemata põhimääruse artikli 65 lõike 6 neljandast lausest, ei arvestata tagasimakseperioodist maha muid deebitorriigi õigusaktide kohaselt makstud töötushüvitise saamise perioode.

III. **TAGASIMAKSEPERIOODI PIKENDAMINE ALGMÄÄRUSE ARTIKLI 65 LÕIKE 7 KOHASELT**

1. Kooskõlas põhimääruse artikli 65 lõikega 7 pikendatakse tagasimakseperioodi 5 kuuni tingimusel, et asjaomasel isikul on 24 kuu jooksul enne päeva, millest alates töötushüvitist tuleb tegelikult maksma hakata, täitunud vähemalt 12-kuuline töötamise või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise periood, mida tunnustatakse töötushüvitise saamise eesmärgil.

2. Põhimääruse artikli 65 lõike 7 kohasest tagasimakseperioodi pikendamisest ei ole lubatud keelduda sel põhjusel, et asjaomane isik ei vastaks deebitorriigi õigusaktide kohastele töötushüvitise saamise tingimustele.

IV. **SUURIMA TAGASIMAKSESUMMA KINDLAKSMÄÄRAMINE KOOSKÕLAS MÄÄRUSE (EÜ) nr 987/2009 ARTIKLIGA 70 (EDASPIDI „RAKENDUSMÄÄRUS")**

1. Rakendusmääruse 5. lisas loetletud liikmesriikide vahel kohaldatav suurim tagasimaksesumma, millele on osutatud kõnealuse määruse artikli 70 viimases lauses, teatatakse halduskomisjonile kuue kuu jooksul alates asjakohase kalendriaasta lõppemisest. Teate peab edastama iga 5. lisas loetletud liikmesriik ja see peab sisaldama nii kõnealuse kalendriaasta kohta kehtivat suurimat tagasimaksesummat kui ka summa arvutamiseks kasutatud meetodit.

V. **MUUD SÄTTED**

1. Kui deebitorriigile on tagasimaksetaotlusest teatatud, siis pärast seda kooskõlas kreeditorriigi õigusaktidega tehtud tagasiulatuva jõuga muudatus tagasimakstava töötushüvitise summas ei mõjuta kreeditorriigi poolt teatatud tagasimaksetaotlust.

2. Elukohajärgse asutuse poolt makstud hüvitiste kogusumma (põhimääruse artikli 65 lõike 6 teine lause) sisaldab kreeditorriigi poolt seoses töötushüvitistega kantud kogukulu enne mis tahes mahaarvamisi (brutosumma).

VI. **LÕPPSÄTTED**

1. Põhimääruse artikli 65 lõigete 6 ja 7 kohast tagasimaksmise korda kohaldatakse ainult põhimääruse artikli 65 lõike 5 punkti a alusel määratud hüvitiste suhtes.

2. Tagasimaksmise korra kohaldamisel on juhtmõtteks asutustevaheline hea koostöö, pragmaatilisus ja paindlikkus.

3. Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

4. Käesolevat otsust kohaldatakse alates selle avaldamiskuupäevale järgneva teise kuu esimesest päevast kõikide tagasimaksetaotluste suhtes, mida ei ole enne seda kuupäeva lahendatud.

Halduskomisjoni eesistuja

Elżbieta ROŻEK